

P.Z.E. br. 63/4

HRVATSKI SABOR
KLUB ZASTUPNIKA SDP-a

U Zagrebu, 13. veljače 2025. godine

PREDSJEDNIKU
HRVATSKOG SABORA

**Predmet: amandman na Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama
Zakona o strancima P.Z.E. br. 63**

Na temelju članka 196. Poslovnika Hrvatskog sabora na Konačni prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima P.Z.E. br. 63 podnosimo sljedeće

A M A N D M A N E

AMANDMAN I.:

Članak 31. kojim se mijenja članak 97. mijenja se i glasi:

(1) Ministarstvo, putem policijske uprave odnosno policijske postaje, može izdati dozvolu za boravak i rad državljaninu treće zemlje koji ispunjava uvjete iz članka 59. ovoga Zakona, a na temelju pozitivnog mišljenja Hrvatskog zavoda za zapošljavanje iz članka 99. ovoga Zakona te ako je ispunjen uvjet iz članka 103.f ovoga Zakona u slučaju kada poslodavac osigurava smještaj ili je posrednik u osiguravanju smještaja.

(2) Ministarstvo, putem policijske uprave odnosno policijske postaje, po službenoj dužnosti će od Hrvatskog zavoda za zapošljavanje zatražiti mišljenje iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Vlada Republike Hrvatske Odlukom utvrđuje godišnju kvotu za zapošljavanje stranaca najkasnije do 31. listopada tekuće godine za sljedeću godinu za produženje već izdanih dozvola i novo zapošljavanje. Godišnja kvota za zapošljavanje stranaca utvrđuje se u skladu s migracijskom politikom odnosno strategijom.

(4) Zahtjevu za izdavanje dozvole za boravak i rad iz stavka 1. ovoga članka prilaže se:

1. ugovor o radu

2. dokaz o ispunjavanju zahtjeva poslodavaca koji se odnose na razinu obrazovanja, obrazovnu kvalifikaciju, radno iskustvo i sve druge uvjete koje zahtjeva poslodavac

3. dokaz o primjerenom smještaju kada poslodavac osigurava smještaj ili je posrednik o osiguravanju smještaja.

(5) U slučaju zapošljavanja državljanina treće zemlje u zanimanju navedenom u odluci iz članka 101. stavka 1. ovoga Zakona, zahtjevu za izdavanje dozvole za boravak i rad prilaže se dokaz da državljanin treće zemlje ima potrebne kompetencije za rad u tom zanimanju što dokazuje postojanjem odgovarajućeg radnog iskustva ili dokazom o završenom obrazovanju.

(6) Za jednostavna zanimanja za koja nije potrebna cjelovita kvalifikacija na razini srednjoškolskog obrazovanja prema Hrvatskom kvalifikacijskom okviru, a koja su navedena u odluci iz članka 101. stavka 1. ovoga Zakona, nije potrebno dokazivati odgovarajuće radno iskustvo niti završeno obrazovanje.

(7) Ako se radi o zapošljavanju državljanina treće zemlje koji će obavljati reguliranu profesiju prema popisu reguliranih profesija u Republici Hrvatskoj, zahtjevu za izdavanje dozvole za boravak i rad prilaže se i rješenje o priznavanju inozemne stručne kvalifikacije sukladno posebnom propisu.

(8) Ugovor o radu ne smije sadržavati diskriminatorne odredbe čime se radnik državljanin treće zemlje stavlja u nepovoljniji položaj od ostalih radnika zaposlenih u Republici Hrvatskoj.

(9) Plaća koju prima državljanin treće zemlje ne smije biti manja od plaće koju primaju zaposleni u Republici Hrvatskoj u zanimanju za koje se izdaje dozvola za boravak i rad odnosno u sličnim i srodnim zanimanjima u skladu s posebnim zakonima i kolektivnim ugovorima.”

Obrazloženje

U Hrvatsku se počeo doseljavati sve veći broj stranih radnika otkad je početkom 2021. godine ukinuta kvota za njihovo zapošljavanje. Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, riječ je o preko 160 tisuća osoba samo do 2023., a prema svim prognozama taj trend će se i nastaviti. Pritom nisu predviđena sredstva, javne politike niti institucionalni mehanizmi njihove provedbe u cilju integracije stranih radnika. Spajanjem obitelji i produljenjem dozvola za boravak i rad na tri godine očekuje se useljavanje obitelji stranih radnika, što treba pozdraviti, ali i biti svjestan da to podrazumijeva povećanje kapaciteta obrazovnih, zdravstvenih, stambenih i drugih javnih usluga. Kako bi se proces imigracije, integracije i izgradnje kapaciteta društva za integraciju kontrolirao u interesu svih, potrebno je uvesti kvotu godišnje imigracije. Ona treba proizlaziti iz odgovarajuće migracijske politike, odnosno strategije. Test tržišta rada je samo formalnost koja nije ostvarila svrhu. Dodatno, relativno velik broj sindikalno neorganiziranih stranih radnika, ako su koncentrirani u pojedinim djelatnostima i zanimanjima, može dovesti do erozije plaća i radnih uvjeta u tim djelatnostima te dodatne potrebe za stranim radnicima. Takva “utrka prema dolje” zauzvrat negativno djeluje na produktivnost i investicije. Kako bi se izbjegle negativne makroekonomske posljedice potrebno je regulirati tržište rada uvođenjem godišnje kvote za zapošljavanje stranih radnika.

AMANDMAN II.:

Članak 32. kojim se mijenja članak 98. mijenja se i glasi:

„Članak 98. briše se.“

Obrazloženje

Test tržišta rada je samo formalnost na kojem nisu zadovoljni niti poslodavci, jer im nameće besmislenu obavezu, niti sindikati, jer ne štiti interese domaćih radnika. Kada test tržišta rada pokaže pomanjkanje interesa domaćih radnika za određeno radno mjesto, to ne znači da takvog interesa ne bi bilo uz npr. višu plaću. No čak i kada bi test tržišta rada utvrdio interes domaćih radnika za određene zahtjeve poslodavca, ti radnici bi imali pravo odbiti u praksi odbiti ponudu poslodavca. Prema tome taj instrument nema nikakvog smisla.

AMANDMAN III.:

Članak 83. briše se.

Obrazloženje

Strateški dokument migracijske politike u artikuliranom obliku podložnom javnoj raspravi nije postojao od 2015. godine, ali je obaveza njegovog donošenja barem propisana Zakonom o strancima pa tako treba i ostati jer migracije nameću niz otvorenih pitanja o kojima treba voditi dugoročnu smislenu i javno prodiskutiranu politiku. Predlagač se u odgovorima na primjedbe Pučke pravobraniteljice i drugih poziva strategiju demografske revitalizacije. Međutim, u tom, inače kvalitetnom dokumentu nema odgovora na pitanja koliko stranih radnika trebamo, niti gdje ih trebamo, a kamoli kako ćemo ih integrirati u zajednicu. Ta Strategija, usvojena u ožujku ove godine, kaže samo da će se time baviti Središnji državni ured za demografiju. Kada? Evaluacija je predviđena 2028. pa bismo onda valjda trebali saznati jesu li migracijska politika i akcijski plan integracije doneseni i kakav im je bio uspjeh. Budući da hitno potrebne mjere i sredstva za integraciju radnika iz trećih zemalja nisu predviđena ovim Zakonom, mogla bi biti predviđena samo odgovarajućom migracijskom politikom pa je obavezu njenog donošenja potrebno zadržati.

Potpredsjednik Kluba zastupnika SDP-a

Ranko Ostojić

